POWERTY

NAUJIENLAIŠKIS Nr. 2

Atsinaujinančių išteklių energija socialiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms

#POWERTY

Interneto svetainė https://www.interregeurope.eu/powerty/

Jūsų dėmesiui – antrasis POWERTY projekto naujienlaiškio leidinys

Pokyčiai dėl COVID-19

Po pirmojo projekto semestro, kurio metu buvo suformuotos visos darbo grupės bei atlikti pirmi tyrimai, antrajame semestre, t. y. nuo 2020 metų vasario iki 2020 metų liepos, jau galima įžvelgti pirmuosius visų partnerių atlikto darbo rezultatus.

Deja, šis semestras visiškai sutapo su nepalankia epidemine COVID-19 (koronaviruso infekcijos) situacija, kuri smarkiai paveikė POWERTY projekto įgyvendinimą. Siekiant kiek įmanoma sumažinti šios epideminės COVID-19 (koronaviruso infekcijos) poveikį projekto progreso atžvilgiu, projekto partneriai buvo priversti taikyti ypatingas priemones – tarp jų buvo pirmojo teminio tarpregioninio seminaro, turėjusio vykti Lietuvoje, perkėlimas iš antrojo semestro į trečiąjį (numatomas paskutinį 2020 metų ketvirtį). Buvo nuspręsta ir toliau dirbti nuotoliniu būdu, pasitelkiant virtualaus bendravimo sistemas, tam, kad atitiktų tokio tipo seminarų tikslą ir nesumažintų bendro mokymosi bei patirčių apsikeitimo tarp visų Europos mastu veikiančių dalyvių (partnerių, suinteresuotųjų šalių, strategijos formuotojų, regioninių ekspertų ir kitų dalyvių), efektyvumo. Be to, bendravimo nuotoliniu būdu, pasitelkiant virtualaus bendravimo sistemas, formatas pakeičia anksčiau planuotus įgyvendinti pažintinius apsilankymus, o tai ir yra būtina mokymosi proceso dalis.

Projekto partnerių susitikimai su suinteresuotomis šalimis, kurie įprastai vykdomi susitinkant gyvai, persikėlė į virtualią erdvę. Todėl vidiniai projekto partnerių bei regioniniai suinteresuotųjų šalių susirinkimai vyko nuotolinio bendravimo sistemų pagalba.

Tokiu būdu, 2020 metų gegužės 27 dieną, antrojo semestro metu, parneriai susitiko aptarti projekto veiklos plano, kurio tikslas - apsikeisti gerosiomis praktikomis ir spręsti klausimus, susijusius su viešinimu ir komunikacija/sklaida ir ataskaitų teikimu bei finansais. 2020 metų liepos 3 dieną nuotolinio projekto grupės susitikimo metu buvo aptarta Tarpregioninio susirinkimo Lietuvoje darbotvarkė, partnerių surinktos gerosios praktikos, aptartos komunikacinės bei finansinės veiklos, o partneriams pateikta naujausia informacija apie JS (Jungtinio Sekretoriato) siūlomas priemones, susijusias su epidemine COVID-19 (koronaviruso infekcijos) situacija bei jos įtaka projektui.

POWERTY – galimybė sumažinti COVID-19 poveikį socialiai pažeidžiamoms grupėms

Epideminė COVID-19 (koronaviruso infekcijos) situacija sukėlė ekonominę bei socialinę krizę, kuri labiausiai paveikia socialiai pažeidžiamas visuomenės grupes. Nors nėra pateikiama oficialių statistinių duomenų, COVID-19 vienareikšmiškai padidina socialiai pažeidžiamų žmonių kiekį bei padidina pažeidžiamumo rodiklį visuomenės grupėse, kurios jau buvo socialiai pažeidžiamos iki epideminės COVID-19 (koronaviruso infekcijos) situacijos. Žvelgiant iš energetikos perspektyvos, padidėjęs pažeidžiamumas (tiek kalbant apie žmonių skaičių, tiek apie intensyvumą), paaštrina energetinio skurdo problemą, nes epideminė COVID-19 (koronaviruso infekcijos) situacija sumažino namų ūkių pajamas bei padidino energijos suvartojimą dėl ilgesnio laiko, kurį žmonės praleidžia namie.

Pasinaudojant surinktais gerosios praktikos pavyzdžiais, POWERTY projektas, kurio tikslas - sudaryti palankias sąlygas socialiai pažeidžiamoms grupėms vartoti atsinaujinančių išteklių energiją, gali pasiūlyti tinkamus dabartinei situacijai sprendimas: projektas gali suteikti galimybes sumažinti sąskaitas už energiją, kurias gauna socialiai pažeidžiami namų ūkiai. Be to, POWERTY projekto rezultatai galėtų palengvinti kokybiškų energijos prekių ir paslaugų (atsinaujinančių energijos išteklių pagrindu) teikimą – tai, kas ypatingai pagerintų oro kondicionavimą ir vėdinimą, visa tai galėtų sumažinti su epideminės COVID-19 (koronaviruso infekcijos) situacija susijusią riziką. Taip pat, vienas iš projekto rezultatų galėtų būti vietinės miestų taršos sumažinimas, ypač pakeičiant įrangą, vartojančią energiją iš iškastinių šaltinių, į įrangą, vartojančią energiją iš

atsinaujinančių išteklių, yra veiksnys, galintis sumažinti epideminės COVID-19 (koronaviruso infekcijos) situacijos poveikį, kaip teigia tam tikri moksliniai tyrimai[1].

STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ (angl. SWOT) ANALIZĖ

Bendradarbiaudami su skirtingomis regioninėmis suinteresuotomis šalimis (įmonėmis ir asmenimis), visi POWERTY partneriai atlikto detalią SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių) analizę dėl atsinaujinančių išteklių energijos vartojimo socialiai pažeidžiamų grupių tarpe. Šią SSGG analizę užbaigė moderniausių atsinaujinančių išteklių energijos bei energetinio skurdo tyrimas (angl. *state of art*), kurio tikslas yra sužinoti tikrąją šių problemų padėtį kiekviename regione.

Tokiu būdu, kiekvienas regionas turėjo galimybę nustatyti pagrindinius regioninius poreikius, silpnybių priežastis bei tobulėjimo kryptis.

SSGG atsižvelgė į keturis projekto aspektus:

- Nustatyti socialiai pažeidžiamoms grupėms skirtas naujas inovatyvias atsinaujinančių išteklių energijos technologijas, apimant kolektyvines bei miesto energijos sistemas.
- Nauji finansavimo metodai, susiję su atsinaujinančių išteklių energijos tiekimu socialiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms.
- Patobulinimai atsinaujinančių išteklių energijos bei socialiai pažeidžiamų visuomenės grupių reglamentavimo sistemoje.
- Socialinė inovacija ir socialiai pažeidžiamų visuomenės grupių įgalinimas siekiant skatinti piliečių dalyvavimą šiose socialinėse grupėse.

Verta pažymėti, jog kiekvienas regionas atliko SSGG analizę pagal bendrą metodologiją, kurią parengė Mančesterio Universitetas, partneris iš Jungtinės Karalystės. Mančesterio Universitetas taip pat sukūrė metodologiją, galinčią atvaizduoti energetinį skurdą projekto POWERTY partnerių regionuose.

Vienas svarbiausių veiksnių yra technologinės infrastruktūros, pritaikytos socialiai pažeidžiamoms grupėms, trūkumas. Antra, kadangi socialiai pažeidžiamos grupėms dažnai sudėtinga gauti finansinę paramą, būtina įvertinti naujus joms skirtus įrankius, kurie atitiktų tokių grupių poreikius.

[1] Santykį tarp oro taršos bei COVID-19 rizikos tyrė Carlos III Sveikatos Institutas pagal šiuo metu turimus mokslinius įrodymus. Pilną ataskaitą galima parsisiųsti čia.

Energetinį skurdą įvertinti sudėtinga, todėl į daugelį socialinių programų socialiai pažeidžiamos grupės nėra visai įtraukiamos.

Vieni iš teigiamų šių tyrimų aspektų, padėsiančių padidinti galimybes socialiai pažeidžiamoms grupėms gauti prieigą prie atsinaujinančių išteklių energijos - didelis atsinaujinančių išteklių energijos potencialas tam tikruose regionuose, skirtingos verslo asociacijos, skatinančios socialines priemones šioje srityje, bei naujoji ES tvarka dėl savarankiško vartojimo ir vietinių energijos bendruomenių. Kitos stiprybės bei galimybės - ES fondų arba populiarėjančių mikrofinansavimo platformų teikiamas finansavimas, siekiant sudaryti palankias sąlygas labiausiai pažeidžiamoms grupėms naudotis šiomis technologijomis.

Kiekvieno regiono parengtą SSGG analizę bei naudotą metodologiją galima parsisiųsti POWERTY internetinėje svetainėje.

GERŲJŲ PRAKTIKŲ VADOVAS

Pirmojo POWERTY projekto etapo metu partneriai savo regionuose nustato gerąsias praktikas, susijusias su atsinaujinančių išteklių energija bei energetiniu skurdu, o tai - pirmasis žingsnis apsikeičiant, perduodant bei pritaikant gerąsias praktikas kituose regionuose. Kai kurios iš šių gerųjų praktikų, kurias pateikė bei suderino regioninės suinteresuotųjų šalių grupės įmonės, buvo pristatytos per nuotolinį partnerių susitikimą, vykusį 2020 metų liepos 3 d.

Gerųjų praktikų vadovą galima parsisiųsti POWERTY internetinėje svetainėje. Šį vadovą numatoma plėsti bei papildyti naujosiomis gerosiomis praktikomis per artimiausius mėnesius. Be to, gerosios praktikos taip pat yra įkeliamos į *Interreg Europos Politikos Mokymosi Platformą* (angl. *Interreg Europe Policy Learning Platform, IE PLP*), taigi jomis gali naudotis ir kiti IE PLP bendruomenės nariai.

REGIONINIŲ EKSPERTŲ DALYVAVIMAS POWERTY PROJEKTE

Antrojo POWERTY projekto semestro metu partneriai surengė skirtingus regioninio pobūdžio susirinkimus, siekdami viešinti projektą nariams ir įmonėms (*suinteresuotųjų šalių*), susijusioms su atsinaujinančių išteklių energijos bei energetinio skurdo sritimi atitinkamose šalyse arba regionuose. Šie susirinkimai padėjo surinkti informacijos apie patirtis bei gerąsias praktikas. Ši informacija naudinga sudarant Gerųjų praktikų vadovą bei vėlesniuose projekto etapuose padės parengiant Veiksmų planą, kaip tas gerąsias praktikas įgyvendinti.

Andalūzijos energetikos agentūra (AAE)

Andalūzijos energetikos agentūra (AEA), POWERTY projekto pagrindinis partneris, surengė savo antrąjį regioninį suinteresuotųjų šalių susirinkimą tarp Andalūzijos narių bei organizacijų (suinteresuotųjų šalių) 2020 metų liepos 16 d. Andalūzijos regioninė suinteresuotųjų šalių grupė pasižymi savo daugialypiškumu bei įvairove - ją sudaro beveik 40 organizacijų, veikiančių skirtingose veiklos srityse. Tai – valdžios įstaigos, verslo sektoriaus atstovai, vartotojų asociacijos ir atsinaujinančių išteklių energijos kooperatyvai ar kitos panašios organizacijos, mokslinių tyrimų centrai, energijos skirstymo operatoriai ir tiekėjai, finansų įstaigos ir ekspertai. Dėl COVID-19 apribojimų, šis susitikimas vyko pasitelkiant virtualaus bendravimo sistemas. Šiame susirinkime buvo pristatytas Gerųjų praktikų vadovas, apimantis sėkmingus pavyzdžius (tarpų jų ir Andalūzijos regiono patirtį) Europos lygmeniu įgyvendinant atsinaujinančių išteklių energijos bei energetinio skurdo projektus. Taip pat buvo pateikta Andalūzijos regiono stipriųjų, silpnųjų pusių, galimybių bei grėsmių SSGG analizė šia tematika. Šio darbinio susirinkimo metu suinteresuotosios šalys pristatė devynis sėkmingus projektus (iš kurių penki yra vykdomi Andalūzijoje), kurie yra arba bus įgyvendinti per artimiausius mėnesius. Šiuos pranešimus parengė tos pačios organizacijos, kurios plėtoja gerąsias praktikas: AVRA, ENDESA, Electrica de Cadiz bei Cadiz miesto taryba, Alcolea del Rio miesto taryba (Sevilija), ECODES, Som Energía, the Naturgy Foundation ir ECROWD platforma.

Daugiau informacijos apie suinteresuotųjų šalių įsitraukimą galite rasti skiltyje ispanų kalba POWERTY internetinėje svetainėje: https://www.interregeurope.eu/powerty/library/

Overnė-Rona-Alpių regiono Energetikos ir aplinkosaugos agentūra (AURA-EE)

AURA-EE susirinko pasitarimui su pagrindiniais veikėjais, susijusiais su energetiniu skurdu savo regione. Šie susitikimai suteikė naudingos informacijos SSGG analizei, kas padėjo identifikuoti naująsias gerąsias praktikas.

Overnė-Rona-Alpių regione, 19%, arba vienas iš penkių namų ūkių yra energetiškai pažeidžiami. Daugumą jų sudaro socialinės paskirties energetiškai neefektyvūs pastatai ir tik nedaugelis iš socialiai pažeidžiamų grupių turi galimybes naudotis tvarios energijos sprendimais.

Pagrindiniai nacionaliniu bei regioniniu lygmenimis finansuojami projektai yra susiję su pastatų energetine renovacija, bet ne su atsinaujinančių išteklių energijos vystymųsi. Tai taikoma ir teikiant finansinę paramą. Šiuo metu nėra finansinių arba teisinių įrankių, galinčių palengvinti kolektyvinių arba pavienių atsinaujinančių išteklių energijos projektų, skirtų energetinio skurdo paveiktiems subjektams, įgyvendinimą. Nepaisant to, būta įdomių iniciatyvų, tokių kaip Sol Solidaire – asociacija, dirbanti su saulės energija; šios iniciatyvos tikslas yra padėti sutelkti dotacijas siekiant sumažinti energijos sąskaitas už naudojimąsi socialiniu būstu. Taip pat pažymėtinos ir kitos galimybės, tokios kaip piliečių investavimas į vietinę atsinaujinančių išteklių energiją, atsinaujinančių išteklių energijos kaštų mažėjimas arba energetinio pažeidžiamumo pripažinimas vietos valstybinėse institucijose.

Buvo išskirtos šios gerosios praktikos:

- Air-bois medienos fondas – šis vietinis fondas teikia subsidijas pakeisti pasenusią mediena kūrenamą šildymo įrangą nauja aukšto našumo įranga. Socialiai pažeidžiamiems ūkiams suteikiama papildoma priemoka, suteikiant jiems daugiau galimybių pasinaudoti šiomis technologijomis.
- Toit vosgien (résidence J. Ferry) – socialinio turto vystytojas, statantis pasyvų bei žemųjų technologijų būstą, kuriam energiją tiekia atsinaujinantys energijos šaltiniai.
- Trečiųjų šalių investicijos iš piliečių kooperatyvų – šilumos gamyba iš medžio kuro arba saulės energijos (pvz., Buxia énergies ou ForestEnr)
- CEE AEELA / MSA programa – „Energijos taupymo katalizatorius ūkininkų būstui" (angl. "Energy Saving Accelerator for Farmers' Housing") kartu su būsto renovacija savo jėgomis.

Daugiau informacijos vietine kalba apie suinteresuotųjų šalių įsitraukimą galite rasti skiltyje POWERTY internetinėje svetainėje: https://www.interregeurope.eu/powerty/library/

Plovdivo energetikos agentūra (EAP)

Plovdivo energetikos agentūra (EAP) **savo antrąjį regioninį susitikimą su suinteresuotosiomis šalimis, kuriame susirinko 32 dalyviai, surengė 2020 m. vasario 11 d. Sofijoje.** Jo metu EAP paaiškino, kodėl būtina diskutuoti energetinio skurdo tema. Be to, EAP suteikė naudingos informacijos apie energetinio skurdo situaciją nacionaliniu lygmeniu bei turimus tyrimus šioje srityje, kartu pateikdami statistiką apie energetinio skurdo paveiktus subjektus. Taip pat EAP pavyko aptarti esamas praktikas, skirtas energijos skurdo veikiamiems namų ūkiams bei nacionalinius planus dėl pažeidžiamiems klientams skirto apsaugos mechanizmo. Susirinkime, be kita ko, buvo pristatytos kai kurios gerosios praktikos iš susirinkimų Sevilijoje ir Mančesteryje. EAP pristatė savo viziją dėl politikos pokyčių tam tikrų politinių mechanizmų atžvilgiu, t. y., galimus Atsinaujinančių išteklių įstatymo pokyčius dėl Elektros kieko matavimo taisyklių. EAP taip pat aptarė galimybes patobulinti valstybės energetinio efektyvumo programas, siekiant apčiuopiamo energijos kaštų taupymo. Pabaigoje buvo aptarti galimi patobulinimai, susiję su programa „Parama šildymui".

Daugiau informacijos vietine kalba apie suinteresuotųjų šalių įsitraukimą galite rasti skiltyje POWERTY internetinėje svetainėje: https://www.interregeurope.eu/powerty/library/

Opolės aglomeracijos asociacija (AOP)

Dėl pandemijos ir specifinio regioninio pobūdžio, grupiniai Opolės aglomeracijos asociacijos (AOP) susirinkimai su suinteresuotomis šalimis neįvyko, tačiau įvyko asmeniniai susitikimai su kai kuriais partneriais, o su kitais buvo bendrauta nuotoliniu būdu. Per **antrąjį semestrą iš viso įvyko 5 susitikimai (įskaitant pažintinį AOT tarybos vizitą)**, kurių metų buvo aptarti šie aktualūs klausimai:

sprendimai šilumos rekuperacijai bei atsinaujinančių išteklių energijai; pasyvūs namai už prieinamą kainą ar pigūs atsinaujinančių išteklių energijos šaltiniai; kas yra energetinį skurdą patiriantys vartotojai ir kodėl taip sunku juos identifikuoti Opolės vaivadijoje; Pasyvūs namai senjorams. Be to, buvo pradėta bendradarbiauti su naujomis suinteresuotomis šalimis, pasikalbant ir apsikeičiant elektroniniais laiškais.

Visų susitikimų ataskaitas galima rasti skiltyje POWERTY internetinėje svetainėje: https://www.interregeurope.eu/powerty/library/ ir https://aglomeracja-opolska.pl/realizowane-projekty/powerty-0

Viešųjų investicijų plėtros agentūra (VIPA)

Viešųjų investicijų plėtros agentūra (VIPA) surengė **antrąjį regioninį suinteresuotųjų šalių susitikimą, kuriame iš viso susirinko 9 dalyviai (6 suinteresuotosios šalys ir 3 VIPA nariai) 2020 m. kovo 10 d. Vilniuje**. Šio susitikimo metu suinteresuotosios šalys buvo informuotos apie vykstančias projekto veiklas. Be to, suinteresuotosios šalys dalyvavo interaktyvioje diskusijoje/kolektyviniame naujų idėjų svarstyme Lietuvos modernumo (angl. *state of art*), SSGG analizės bei geriųjų praktikų tematika. Taip pat buvo aptarti esminiai poreikiai, kliūtys/suvaržymai bei galimi sprendimai/geriausios praktikos, susijusios su projektu. Susitikime dalyvavo atstovai iš Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Būsto energijos taupymo agentūros, Lietuvos respublikos aplinkos ministerijos aplinkos projektų valdymo agentūros, Lietuvos savivaldybių asociacijos, bei Lietuvos vartotojų organizacijų aljanso.

Daugiau informacijos vietine kalba apie suinteresuotųjų šalių įsitraukimą galite rasti skiltyje POWERTY internetinėje svetainėje: https://www.interregeurope.eu/powerty/library/

POWERTY projektas tarptautinių renginių kontekste

Antrojo semestro metu, POWERTY projektas buvo pristatytas įvairių renginių metu pabrėžiant mūsų partnerio iš Jungtinės Karalystės dalyvavimą. Kalbant konkrečiai, Mančesterio Universitetas pristatė POWERTY projektą 2 internetinių leidinių straipsniuose:

„Frontiers in Sustainable Cities" internetiniame žurnale „Specialty Grand Challenge" skiltyje patalpintas straipsnis pavadinimu „Keičiant miesto energijos paklausą: problemų sprendimas laiku"; ir vienas skyrius Mančesterio Universiteto leidžiamame „On Net Zero" leidinyje. Prieinama

pdf ir skaitmeniniu formatais.

Be to, antrojo semestro metu Mančesterio Universitetas atstovavo POWERTY projektui keleto renginių metu – kaip pranešėjas, moderatorius arba komisijos narys, įskaitant, be kitų, šiuos renginius:

- Nuotolinis susitikimas „Fridays for Future", 2020 m. balandžio 30 d.
- Projekto „eCape" konferencija, 2020 m. gegužės 18 d.
- Kompetencijų ugdymo seminaras „SocialWatt", 2020 m. gegužės 28 d.
- Baigiamoji ASSIST projekto konferencija „Kelias nuo vietinės reikšmės iki Europos lygmens: kliūtys ir sprendimai stabdant energetinį skurdą" ("From local to European: Barriers and solutions to tackle energy poverty"), 2020 m. birželio 10 d.
- „Kelias į atsigavimą: žaliasis darbo planas po COVID-19 apvalaus stalo diskusijos" („The road to recovery: Leading the green agenda after COVID-19' roundtable discussion"), Policy@Manchester, 2020 m. birželio 22 d.
- „Ryžtingi veiksmai sprendžiant energetinio skurdo problemą: ES šalių sprendimai" („Decisive action on energy poverty: Solutions from across the EU"), ES tvarios energijos savaitės posėdis, 2020 m. birželio 24 d.
- Konferencija „Energetinis skurdas ir patalpų vėsinimas klimato kaitos metu" („Energy poverty and indoor cooling in a changing climate"), Europos politikos centras, 2020 m. birželio 25 d.
- „Žingsniai sąžiningos energijos link– socialiai pažeidžiamų vartotojų įgalinimas dalyvauti energetinėse bendruomenėse" („Towards a fair energy transition - enabling vulnerable consumers to take part in energy communities"), ES tvarios savaitės komisijos posėdis, 2020 m. birželio 29 d.
- STEP IN projekto praktinis seminaras „Network of interest", 2020 m. birželio 30 d.
- Suinteresuotųjų šalių diskusija energetinio skurdo tematika pagal LIFE programą, 2020 m. liepos 8 d.
- „Centre for Cities" organizuotas seminaras „COVID-19 reikšmė nuliniam energijos suvartojimui bei vietiniam kuro skurdui" („What does the impact of Covid-19 mean for net zero and local fuel poverty"), 2020 m. liepos 16 d.
- Mančesterio miesto instituto naujienlaiškis, 2020 m. kovas-balandis.

Europos Sąjungos šalių narių energetinio skurdo 2019 m. ataskaitos

ES Energetinio skurdo observatorija (angl. *Energy Poverty Observatory, EPOV*) paskelbė ES šalių narių ataskaitas, kurios apibendrina esminius energetinio skurdo kiekvienoje ES šalyje narėje veiksnius – tai atliekama pasitelkiant pagrindinius rodiklius, teisinę aplinką bei publikacijas, surinktas bei paskelbtas EPOV internetinėje svetainėje. Ataskaitose naudoti rodikliai yra pagrįsti EUROSTAT surinktais duomenimis. Ataskaitose naudojamų terminų apibrėžimus, daugiau informacijos apie politiką, organizacijas bei leidinius, o taip pat ir kitus statistinius duomenis galima rasti EPOV internetinėje svetainėje (www.energypoverty.eu). Kadangi ataskaitos buvo pateiktos 2020 vasario mėn., epideminė COVID-19 (koronaviruso infekcijos) situacijos padariniai energetinio skurdo atžvilgiu ataskaitose neatsispindi.

Dėmesio centre: Plovdivo energetikos agentūra (EAP)

Plovdivo energetikos agentūra (EAP) jau dešimtmetį remia įvairius veiksmus, siekdama palengvinti energetinio skurdo naštą. EAP yra pirmoji įkurta energijos valdymo agentūra pagal Europos Komisijos SAVE II programą. Agentūros misija – skatinti efektyvų bei tvarų naudojimąsi energija bei atsinaujinančių išteklių energija. Ji vykdo galimybių studijas, atlieka energetinius bei aplinkosaugos tyrimus ir simuliacijas, energijos bei oro kokybės projektų identifikavimą, plėtojimą bei valdymą. Agentūra sėkmingai įgyvendino daugiau nei 50 ES projektų, tarp kurių ACHIEVE, REACH , IDEA bei InventAir projektai, visi turintys tikslą kovoti su energetiniu skurdu.

Dėka daugybės darbų bei vietinių kampanijų, įgyvendintų per pastaruosius keletą metų, EAP suteikė daugiau nei 900 mažas pajamas gaunančių namų ūkių galimybę taupyti energiją bei sumažinti jų energijos ir vandens sąnaudas, skleidžiant jiems informaciją apie energijos vartojimą ir energetiškai efektyvią elgseną, bei tiekiant specialiai jiems skirtus įrenginius energijai ir vandeniui tausoti. Į šį procesą EAP įtraukė profesinių mokyklų iš Schneider Electric Bulgaria studentus ir savanorius, dalyvaujančius energetiniuose mokymuose, kurių tikslas - parengti darbuotojus, konsultuosiančius energijos nepriteklių patiriančius namų ūkius bei juos lankyti.

EAP taip parengė „kuro keitimo" (angl. *fuel switch*) koncepciją, skirtą Bulgarijos sostinei Sofijai – ši koncepcija numato neefektyvios šildymo įrangos bei instaliacijų pakeitimą gyvenamuosiuose pastatuose. Šiuos darbus planuojama atlikti iki 2023 metų, o jų tikslas yra pakeisti virš 15,000 namų ūkiuose vis dar esančias neefektyvias šildymo krosnis, šildymui naudojančias medieną ir anglį, nauja, aukšto našumo išmania šildymo įranga, veikiančia elektros, gamtinių dujų arba biomasės pagrindu. Visa tai optimizuos projekte dalyvausiančių namų ūkių energijos kaštus, bei, kaip prognozuojama, 300 tonomis sumažins teršalų kiekį, tokiu būdu svariai prisidedant prie

bendro teršalų sumažėjimo Sofijoje.

Kalbant apie projektą InventAir, EAP ištyrė, kaip mažas pajamas gaunantys ūkiai, nepajėgūs pakeisti neefektyvią šildymo įrangą ir tokiu būdu atsisakyti prastos kokybės kuro, tampa pagrindine priežastimi, lemiančia dramatišką sezoninį oro taršos padidėjimą savo bendruomenėse. Didžiausia kliūtis, neleidžianti tinkamai įvertinti energetinio skurdo poveikio klimato kaitai ir su ja susijusiai oro taršai, yra tikslių duomenų apie namų ūkiuose naudojamo kuro kiekius ir kokybę, trūkumas. Siekdama įveikti šią kliūtį, EAP sukūrė duomenų surinkimo sistemą.

Be jau minėtų projektų, pasitelkus projektą IDEA, EPA siekia padėti valstybinėms institucijoms labiau įsitraukti į projektus ir veiklą energetiniam skurdui įveikti. Projekto metu buvo sukurta platforma su 15 inovatyviomis edukacinėmis ICT (informacinių-komunikacinių technologijų) savybėmis, skirtomis tiek spręsti technines ir socialines problemos puses, tiek maksimaliai atskleisti verslo galimybes konsultavimo energijos klausimais srityje. Ši platforma bedarbiams suteikia galimybę tapti energijos konsultantais ir dirbti prasmingą darbą. Taip pat IDEA platforma funkcija – užtikrinti tarptautinį konsultantų, dirbančių su energetinį nepriteklių patiriančiais namų ūkiais, tinklą ir skatinti individualų konsultavimą energijos klausimais, o tai yra geriausias būdas skleisti informaciją ir gilinti žinias. Iki šiol projekte dalyvavo daugiau nei 30 ekspertų, o ieškojimai, kaip sumažinti energetinį skurdą Bulgarijoje tapo valstybinio lygmens diskurso objektu.

EAP siekia, kad energetinis skurdas būtų pripažintas politine problema, reikalaujančia specialiai jai skirtų struktūrinių sprendimų. Valstybiniu lygmeniu pateikiamos politikos rekomendacijos, imamasi įvairių veiksmų siekiant įtraukti energetinį skurdą į valstybės politikos darbo planą.

Daugiau apie mus: https://www.eap-save.eu/

El. paštas: petar.kisyov@eap-save.eu

Kontaktai

POWERTY projekto koordinatorius

Andalūzijos energetikos agentūra, Joaquín Villar; el. paštas joaquin.villar@juntadeandalucia.es

Tai yra antrasis naujienlaiškio POWERTY, leidžiamo kas pusę metų, leidinys. Jei nepageidaujate gauti POWERTY naujienlaiškius, nusiųskite atsakymą į šį el. pašto pranešimą, temos skiltyje įrašę „unsubscribe" (atsisakyti prenumeratos).

Šis leidinys parengtas naudojantis Europos Sąjungos finansine parama pagal „Interreg Europe" programą. Jo turinys yra išimtinė Andalūzijos energetikos agentūros atsakomybė ir jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad jis atspindi Europos Sąjungos ar Programos vadovybės poziciją.

Europos Sąjungos „Interreg Europe" programa yra 2014–2020 m. laikotarpio teritorinio bendradarbiavimo iniciatyva, kuria siekiama skatinti Europos Sąjungos regionų bendradarbiavimą. Programos tikslas – padėti Europos regionams parengti ir efektyviau įgyvendinti regioninei plėtrai skirtas politikos kryptis ir programas, o ypač – programas pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, o taip pat programas pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, tuo tikslu keičiantis visų Europos regionų suinteresuotųjų šalių patirtimi, žiniomis ir geriausiomis praktikomis. Programoje numatyti keturi teminiai prioritetai: moksliniai tyrimai ir inovacijos; MVĮ konkurencingumo didinimas, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, aplinka ir išteklių naudojimo efektyvumas. „Interreg Europe" programa vykdoma visoje Europos Sąjungoje, Norvegijoje ir Šveicarijoje.

POWERTY projektas, kurio bendras biudžetas 1 127 226 EUR, yra „Interreg Europe" programos dalis, ir yra bendrai finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo (iki 83,7 %).